Resan till Hangö eller Frieriet : Villa L-n

Boije, Rolf,

59 C Br.

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Su. Samk.
Roman
Sv.
(Br.)
o

RESAN TILL HANGÖ

ELLER

FRIERIET.

VILLA L—N

AF

ROLF BOIJE.

1.

Utkommer i häften med någon tids mellanrum.
Pris per häfte: 25 eller 50 p.

Pris: 50 p:i.

Helsingfors 1904.

Su. 04.
403.

HELSINGFORS,
FRENCKELLSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET,
1904.

Inledning.

Vet herrskapet, hvad afsigten är med det, som nu följer? Jag har tänkt mig, huru särskilda personligheter i vårt land skulle burit sig åt i den fråga, som jag här tagit till tals, om de blifvit i tillfälle att gifva något slags uttryck för sig.

Katten är icke borta, råttorna få icke dansa på bordet, jag tänker med H. Br—r, det är icke fråga om det!

Men nog är det skoj, att vissa klasser, från medelklassen uppåt, och vissa personer på vår tid kunnat bära sig så skoningslöst skamlöst åt, som skett. „Det var i harmen", säger t. ex. —ff.

Förf. (med eller mot Fr. L—r). Hvad tycks?

Vetenskapsmannen, *Hr C. G.*, som i psykologin och kanske i politik står under *Hr Th.*, gör början (i parenthes, icke på grund af anciennitet).

Hr C. G. Jag ser mig mer välmenande, än klok. För jag vet att det är så. Jag fallit har.

Seså, bikt i andras biktstol! Min egen står tom. Ja, tomma äro de, som lomma af.

Förf. Min graf, min graf, säger Pappa. Hvad monde det betyda? Jag lappade, jag . . .

L—ström. Nej.

L—ström. Ja. — Jordgubbarna får Baron sen, per qvist.

C. G. & R. B. Per lång qvist.

L—ström var subbig i tonen.

L—ström. Blir det roman, så strök jag förut.

R. B. A la Henrika, gift?

L—ström. Nej, ogift. Icke gift i ansigtet på den andre, som hette hålla.

C. G. L—ström är välmenande. Klok nu, så bär det. Romanen à la Snoilsky. Bjuder öfver. Vi — min hustru, jag själf och barnskaran!

En röst. Man är Bolinders.

Fr. R. Det var en förfärlig fantasi, att grina ihjäl sig för C. G.'s skull, t. ex., som är rädd för förlofning, bröllop med V—W. En idiothona till mor, och bror, som bär i kull vid hvarje tankekraf. Axlarna i maskineriet!

Frih. B. Icke kan R. reda begreppet. Både A. B. — Xyz bära i qvaf vid tankekraf.

R. B. till C. G. Alltså, — rådet tror på förlofning och bröllop med V.?

C. G. I enrum. V.'s kammare. Ja Fru Zyx *(hans mor* är god)går efter och hindrar de unga, men bedrager mig i min tur. Sonen B? Det vill jag undvika, i det bedrog jag sjelf. För arfvets skull? Ja och nej. A., bror, är rik. I gången

ville jag hafva V. (Uppbrusande.) Hon, Zyz, är blixtbefängd, min son åt en nihilisthöfdings systerdotter. Men det är att bryta karriären tillsammans med Rolf.

Zyx. Men den karriären är stulen.

B. E. Vi voro bekante.

W. C. Det är icke korrekt.

Förf. R. B. (bryter af). Vet herrskapet, hvarför jag reste till Hangö? D—i har nog genom genom gendarmeriet fått reda på min vistelse i Ryssland och är älskvärd. Icke får man försumma den främste humanisten på vår tid. Några namn hos oss, några ätter; några personer hos oss böra prickas. Der får D—i upp ögonen. Var L—gren stark?

C. G. Vitsen är gammal och fin.

R. B. Någon eller några hos oss måste prickas. Jag friar till ett svin i fruntimmershamn. Eller också skall hon visa sin impotens, att hon nog ville hafva mig, men icke orkade gå i land med affären. Hon är af en slägt, —, den slägten har grenar, som sluta på —, —, — —, och —s, om man har ett skof af inspiration. Min uppgift i Hangö är dubbel, mångdubbel. Emot nihilismen och mot — blifver min lösen! Frieriet till —ska pian glömde jag.

C. G. E—t. Historien och måleriet, och det bär. Hör du rivalen?

E—t. Icke i hjertat.

C. G. Hör du, han har snärtat för att vinna mig.

R. B. Nu vet jag, hvad som svärtat. Frieriet till V. glömde jag för länge.

Hr Th. I Hangö är jag på min plats. Börja med empirin.

Hr C. G. Nej, sist . . . .

I.

Jag hade tidigare haft planer att göra rundresor i Finland och beskrifva allt geografiskt och etnografiskt. Äfven andra synpunkter hade väl under andra omständigheter på en resa tagit ut sin rätt i mig. Under nuvarande förhållanden var jag alltför ensidigt upptagen af psykiska, psykofysiska och psykopatiska tankar för att njuta af traktens skönhet, och så stannade tåget vid Hangö vexeln.

Egarinnan till villa L—n stod emot mig der. Vi hade tidigare gällt för att vara gode vänner, men denna gång var hennes misstroende väckt. För det första är ingen så dålig, som då han skall gifta sig, och hon hade fint väderkorn om mig.

Tant Yzx. Tillräckligt. Zyx skäms. Icke kunde hon tro på ditt allvar för ridtens skull.

R. B. Men som gentleman — måste jag få frågan riktigt afgjord.

Om jag råkar i dåligt sällskap kan det nog hända, hade Tant Zyx sagt vid ett tillfälle, att jag vill göra anspråk gällande, som äro oberättigade. Men nej. Å andra sidan. Att gifva någon af I.'s. Nej. Du är för ung. För din mors skull. Man hör det i hjertat.

R. B. 28:de året.

Tant Zyx. Nog bidrog det att bedraga mig, hans kallblodiga ton. Han vill gå fri Xyz, min son, och nej! Se, jag har anspråk! Man dör ung för tonen.

R. B. Om den är oberättigad.

För det andra ville Tant Yzx hafva mig räknad såsom den närmaste kamraten till hennes systerson. Då nu denna senare och Xyz icke komma öfverens, kunde jag genom en coup de main gå fri båda. Derför reste jag till Hangö för att göra upp med Tanterna, som äro klarsynta.

Tant Yzx. Vet du, hvad kackel är?

R. B. Det hörs. För gammal vänskaps skull glömmer man det gerna. Nu uppriktighet. Jag tror på Platons Symposion, men icke på Tantens systerson.

Allt detta stod klart för mig vid vexeln.

Genast efter det Tant Yzx och jag hunnit till villa L—n, infann sig Tant Zyx på en titt. På dörrtröskeln utspann sig ungefär följande dialog, blott sällan afbruten af villans egarinna, som är distraite och tappade bort den röda tråden i sam-

talet. Några tillägg, som icke förekommo i ögonblicket, men hvilka senare under min 8 dagars vistelse i Hangö blottade hela Tant Zyx's natur, har jag för större öfverskådlighets skull här sammanfört och förbundit till ett helt. Några andra drag hos Tant Zyx, hvilka omedelbart stucko fram, men riktigare öfverföras till andra ögonblick, emedan de gjorde sin största verkan först senare, dessa drag omnämnas icke nu. T. ex., mom. 1. Brors pengar. Mom. 2. Sonens framsynhet, att i tid tillgodogöra sig andra. Folie circulairen var icke intensiv i Tants familj till en ålder af 20—30 år, och under denna tid har sonen redan gjort karriär. Till sist stack hennes hjertegoda upprikthet fram. „Du får pröfva en mor".

Tant Zyx (på tant Yzx's vägnar). Han (R. B.) tog bestämdt en cigarr, och jag har inga hemma.

Detta sedan de första hälsningarna utbytts.

R. B. Aldrig. Jag hörde, hvad Tant åsyftade, och jag säger ifrån.

Tant Zyx. Är det vi, som få betala fiolerna då, resan till Hangö, bikten om min son?

R. B. Vet Tant mig? Det är omöjligt, att tro på något allvar för Xyz på grund af hans börd.

Tant Zyx. Börden?

R. B. Ja, — ska slägten, som är psykiskt sjuk.

Tant Zyz. Så föll då en sten från mitt hjerta. I hörden? Nej, nu allvar. För jag vet, att jag är glad, att vi hvardera kunna tro, att vi blifva sams. Jag blef topprasande på V—. Nog kan

hon tro sin slägt, inblandningen af —ska slägten är mindre farlig än jag menade. (Jag glömde säga, att V— stod gömd bakom sin Mamma, och hon hade gifvit något tecken). Men tala om 'et? Det töras vi? Nej. Man är högaristokrat.

R. B. Är jag lågaristokrat? Vill Tant låta mig få ordet? Jag låg af skratt, när jag tänkte på, i hvad jag begrep mig störst. I att tiga ihjäl affären. Tant sade: är det vi, som betala fiolerna då, resan till Hangö, bikten om min son? Det väsentliga är: Tant skall icke tala om ridten.

Hvad beträffar resan till Hangö, vet Tant, så gjorde jag den verkligen gerna. Biljettpriset, jag skrattade litet i mjugg. Om Tant vill bjuda mig resan gratis, så icke sökte jag gräl. Men egentligen skäl derför fans det icke. Jag hoppas, att Pappa, Mamma och jag icke göra konkurs, om jag betalar biljetten sjelf. Det var verkligen intressant för mig, att engång se vår vackra vesternyländska skärgård. Hangö är charmant. Jag upprepar det ännu. Jag tycker verkligen icke, att det var farligt, att V. och jag en dag redo ut tillsammans. Hvad beträffar bikten om Tants son, så tycker jag, att Xyz och hans hälft få hålla till godo med hvarandra, och det kan vara straff nog, om de i sitt giftermål gjorde illa. Nu till saken. Tant anmärkte, att det såg så nätt ut, då V. och jag redo. Ja, eller nej?

Tant Zyx. Ja, du är god. Jag lät dig stå för ridten, som jag ville undvika.

R. B. Men på hvad skäl?

Tant Zyx. För kuskens skull. Han fick smällen i gången. Han ville icke ge hästen åt V., som rider illa.

R. B. För trädgårdsmästaren L—ströms skull, som var afundsjuk. L—ström hade varit längre på gården och tog illa upp, att stallet blef gynnadt. Nej, icke var det så farligt med den saken heller.

Sv. Samt.
Roman.
Sv.
(Bj.)

RESAN TILL HANGÖ

ELLER

FRIERIET.

VILLA L—N

AF

ROLF BOIJE.

2.

Utkommer i häften med någon tids mellanrum.
Pris per häfte: 25 eller 50 p.

Pris: 25 p:i.

Helsfors 1904.

HELSINGFORS,
FRENCKELLSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET,
1904.

II.

Tant Zyx gick, och det hade bestämts, att den första assembléen eller kafferepet skulle ega rum en timme senare. Då skulle jag få göra bekantskap med familjen I. Den intager samma höga ställning vid kusten eller åtminstone i Hangö, som mitt namn i T:hus trakten, d. v. s. N:o 1.

Röfvarriddare, menade Tant Zyx.

Då sällskapet satte sig, anmärkte någon, att Fru I. utmärkte sig för högtidlighet, blandad med sjelfsvåld.

Ark, sade Tant Zyx allvarligt, Rolf är poet.

Det påminte mig om Tant Yzx's systerson, som måhända så inlärd af större visdom kallar E—t's familj menageriet.

I ett afseende, med afseende å begreppet ménager, var „Ark"ens familj och menageriet liktydiga.

Fru E—t hade ju såsom kändt med stor framgång både för sig och andra haft inackorderingar.

Apropos inackorderingar, började Tant I.

R. B. Syntheserna äro många i gången. Tant Yzx tager tydligt „Fruns“ parti.

Fru I. Ja, vi hafva haft det ibland.

R. B. Vi också. Den här gången, sneglande på Tant Yzx, har jag kommit för att sjelf blifva inackorderad i hjertat hos någon.

Tant Yzx. Det kommer att stärka banden.

Tant Zyx. Du otäcke pojke! Stjäl icke hjertan!

R. B. Man snärtar om hvarandra i det fallet.

Tant I. Nog äro inackorderingar gode i Hangö.

R. B. Jag har svurit, att jag är god — och nej!

Följande dag blef det beslutet, att jag skulle äta mina middagar hos herrskapet I—s. De voro den tiden utomordentligt älskvärda och gästvänliga menniskor. Nu skulle de väl med lika skäl, som L. Mechelin eller Born, Lille eller Mannerheim förtjenat utvisning från landet. Och för hvad? frågar kanske någon. Ja, för hvad? upprepar jag. För egennytta, d. v. s. för försök dertill, för långa fingrar.

Så går det ibland, då mannen står under toffeln, och Frun af Bibeln icke känner annat än Moses' lag. Det kan nästan hänföras till brott mot kyrkan. Vi hade först försökt att äta vår middag i Brunnshus-Restauranten med Tant Yzx, men vi kände, att man väntade mer af oss i Hangö. Jag hoppas, att den form hvari herrskapet I—s och Tant Yzx afgjorde frågan, anstår alla parterna.

Till frukost och qväll hade vi vårt eget i villa L—n, man kände sig sålunda friare (vits).

När vi råkades, gälde det att spela fint. Jag hade en uppsyn som ville jag säga: Jag vet mig redan. Jag hade henne kär, henne, som jag borde ha.

Hvarpå Tant Zyx såg ut, som om hon ville säga: Du stygge pojke, icke är det V.?

R. B. Nej, då Tant är så klentrogen . . . Men annars, jag är mogen.

Tant Zyx. Tänk på orangeriet, som min bror bygde.

R. B. Nästan med mina pengar. Jag fick lägga ned många gånger i värde arbete och tid på lyxen å H—a. Nog voro vi qvitt.

Tant Zyx. Slutet.

R. B. Högaristokrat.

En morgon kom jag till villan, och Tant I. berättade:

Jag har tappat låset från min portmonnä.

R. B. Hvad det lifvet måste vara fattigt, då låset är borta från portmonnän.

Tant Zyx. Tror du på skrock?

R. B. Icke i algebran.

Tant Zyx. Men om man brände dina rara papper, som jag ser visionelt? Det är ungefär ett synonymt fall, att tappa sin portmonnä eller sitt portmonnälås.

Sedan blef det beslutet, att vi på f. m. skulle åka ut, 3 flickor och jag, med I:ska åbokärran och hästen. Jag satt i dödande själsångest. Tänk om

någonting hände seltappen? Om den föll bort? Jag har aldrig lärt mig att spänna för, bara att åka. Vid minsta missöde skulle vi ha stått på landsvägen, och jag såsom artig kavaljer skulle till på köpet blifvit tvungen, att draga hem 3 flickor, en häst och en kärra. Så uppgaf jag åtminstone.

Den äldsta af flickorna I. såg mycket duktig ut, men man känner den moderna uppfostran. Bara skalet.

Högt sade jag: Jag kan omöjligt komma mig för att sätta metmasken på kroken. Var så god och passa på att ingenting händer med häst, sela eller kärra. Det var V. som var kusk.

V. W. trodde hela tiden, att ångesten härrörde af oro, att icke behaga henne, eller åtminstone såg hon så ut.

Sedan man i 8 dagars tid diskuterat Hangös framtid och allmänna frågor, gjort musik, sett funtimmersarbeten i mångt och mycket utförda enl. Tant Zyx's arbetsmetod, och spelat Lawntennis, for jag hem på den bas, att båda P. P. tillräcknade sig segern. Hemkommen blef jag ond och skref ett friarbref till V—W. Hvem, som spridde ut, att jag verkligen menade allvar med mitt bref, det vet jag icke. Naturligtvis, såsom jag redan hade sagt Tanterna Zyx och Yzx, såsom gentleman, om V. annars hade fått dåligt rykte på grund af ridten på H—a, så, friade jag. Men icke var det min mening, att hon skulle taga saken på allvar och vilja hafva mig till man. Hon skulle vara

finkänslig och förstå, att hon icke kunde få dåligt rykte, för att vi engång ridit tillsammans.

Skada, att jag icke har V—W:s bref qvar. Det var en oändlig tanklöshet. Ingen ånger i svaret, ingen blygsel för att hon kunde tro, efter läkares utsago om hennes slägt, att både hennes Mor och Mormor i två generationer lidit af folie circulaire, och med fästadt afseende å lagens klara bestämmelser i frågan, att afvita icke får ingå äktenskap, på möjligheten för sig af ett äktenskap. Utan blott ursäkter för att hon icke var tillräckligt fäst vid mig för att taga ett så afgörande steg för lifvet.

Åtminstone har jag nu svart på hvitt, att hon icke vill hafva mig, jublade jag, att jag är fri från det packet.